

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádozy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adának

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér, Köszl János (fő-tér), BöhmManó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

A bankóhamisítók.

Pécs, 1894. július 30.

A hírlapokban már állandó rovatot képeznek a pénz- és bankjegyhamisítókról irt tudósítások s mióta rendőrségünk s a csendőrség fokozott buzgalommal adták magukat ennek a veszedelmes burjánnak kigyomlálására, a börtönök kezdenek szükeknek bizonyulni s ijesztő képe tárul fel előttünk az erkölcsi romlottságnak, melyben a Dunántul néhány megyéjének s köztük sajnos Baranyamegyének népe is előljárni látszik.

Ha ennek a veszedelmes tünetnek valódi okait kutatjuk, először is arra az eredményre jutunk, hogy nagy része van ebben a népnevelés elhanyagolt és egyoldalú állapotának. Első pillanatra tán ellentmondásnak látszik ez állításunk, mert a pénzhamisításhoz, sőt a hamis pénz forgalomba hozatalához is bizonyos fokú műveltség s az ezzel járó ügyesség kivántatik meg, de ha a dolog mélyére hatolunk, mégis fenti állításunk igaz voltáról győződünk meg. Iskoláinkban ugyanis sok mindenféle ismeretre és ügyességre megtanítják a serdülő ifjúságot, ámde ez még nem képezi a népnevelés teljességét, a különböző ismeretek elsajátítása által táguló értelmi látkör mellett még fokozottabb mértékben van szükség az erkölcsi elveknek az ember kedélyvilágában való ápolására, a jellemzilárdás fejlesztésére, szóval az oktatás mellett a szó nemesebb értelmében vett nevelésre, mert ennek elhanyagolása esetén megbomlik a népléleki egyensulya s épen elsajátított ismeretei folytán válik alkalmasabbá az egyenes utról való letérésre.

Ha a nép erkölcsi érzületét nem tudjuk annyira fokozni, hogy belássa, mikép a hamis pénz forgalomba hozatala tulajdonkép a legalálalóbb család, mert általa jóhiszemű embertársainkat vagyoniilag károsítjuk s e mellett még nem ritkán alig elhárítható gyanunak is kitésszük; ha ennek felismerése mellett a néppel az ily bűnös manipulációt nem tudjuk ép úgy megutáltatni, mint

pl. a rablást, gyilkolást s más közönséges bűntetteket: akkor ne csudáljuk, hogy a könnyű szerrel való meggazdagodás vágya párosulva a dologtalanságra való hajlandósággal tömegesen kergeti a tudatlan népet a hamis pénzzel spekuláló kalandorok hálójába. Mert nem az a megdöbbentő ebben a bankóhamisítási mániában, hogy akadnak ügyes gazemberek, kik hamis pénzjegyeket gyártanak, hisz ilyenek mindig is voltak s mesterségük a technika mai előrehaladott segéd-eszközei mellett mindinkább könnyebbé válik, de igazán elszomorító világot vet a magyar nép közmondásos becsületességének tünező voltára az a jelenség, hogy falusi népünk tömegesen felül az ily csalók hitegetéseinek s olcsó nyereség reményében büntársul szegődik hozzájuk.

Köztudomású dolog, hogy vidékünkön általános üzletté vált a pénzcsere, vagyis jó pénzért 3—4-szeres összegű hamis pénz vásárlása, s ha ilyesmi a közsegenben valakire rábizonyul, vagy az illető adott jó pénzért meg sem kapja az ígért hamis bankókat, akkor ezt nem sujtja a közsébeliek megvetése, mint teszem a tettenért tolvajt, hanem legfőleg kinevetik ügyetlenségéért. Ily körülmények közt aztán nem csoda, ha a bankóhamisítók légiója elárasztja a vidéket, mert először is gyártmányaiknak mindig biztos piacot találnak, hiszen már nem is igen kell ezer veszedelem közt vevőket keresniök, ezek keresik fel őket s hozzák nekik jó pénzüket cserébe; — de meg az ily bankók gyártásához nem is kell valami művészi ügyesség, mert a jámbor falusi pénzevők megelégszenek nagyon tökéletlen utánzatokkal is, csak bankóformája legyen.

Az elővigyázatnak ez a minimális foka nagyban elősegítette a bankjeggyártók elleni hajsza sikerét, mert csak rá kell nézni ezekre a hamisítványokra s felismerhetők, felismertetvén pedig egy kis ügyességgel s kitartással rá lehet jönni a forrásra, a honnét kiömlenek. Hisszük is, hogy a bűnösök tömeges elfogatása, főleg ha ezt példás megfenyítés is fogja nyomon követni, elret-

tentő hatással lesz ennek a bűnös szerencsejátéknak még szabadon maradt kedvelőire, de gyökeresen kiirtani az immár nagyon is messze elharapódzott mételet csak a népek ez üzemek utálatos volta felőli felvilágosítása, mértékletességre s szorgalomra való tanítása, szóval a valódi népnevelés lesz képes, ezt pedig nem elég a tanítóra hagyni, össze kell erre fognia papnak, jegyzőnek, gazdatisztnak, a néppel érintkező minden intelligens embernek, de főleg a nép körében elterjedt sajtónak is.

Külföld.

A francia kamara az anarkia elnyomását célzó törvényjavaslatot 268 szavazattal 163 ellenében teljes egészében elfogadta.

Japán és kínai hajók összeütközése. A londoni japán követséghez Tokióból sürgöny érkezett, mely szerint három japán hajó Round-Islandnál kínai hajókra talált, melyek összeütközést provokáltak. A japánok az egyik kínai tengeri hajót elfoglalták és egy teherszállító hajót elsüllyesztettek. Egy kínai hajó Khinába, másik Koreába menekült. A japán hajók sértetlenek maradtak. A ellenségeskedések már megkezdődtek és az összeütközések küszöbön állanak, habár a hadüzenet sem Tokióban, sem Pekingben hivatalosan még nem történt meg, sőt azt hiszik, hogy a hadüzenet csak néhány nap múlva fog megtörténni. Ha a még folyamatban levő tárgyalások eredményre vezetnének, úgy az előfordult összeütközések a megegyezést nem gátolnák. Ha azonban a tárgyalások meghiusulnának, úgy az összeütközések casus bellit képeznének.

Leleplezett összeesküvés. Sokat beszélnek Párisban Cassagnac Párról leleplezése miatt. Azt állítja Cassagnac, hogy a boulangisták konzervatív hatos bizottsága, melynek tagja volt Mackau és de Mun is, abban állapodott meg Boulangerrel, hogy mihelyest ez utóbbi ismét beül a hadügyminiszteri székbe, a köztársaság elnökét és az összes minisztereket becsukják Mont Valérienbe és újra megalapítják a monarchiát. Grousset szocialista ez ügyben interpellálni készül és megkérdezi a kormánytól, hogy nem hajlandó-e hazaárulási pörbe fogni ez összeesküvéket. A vád még nem évült el.

— Isten adja! — sóhajtá János s szánandó arcot vágott hozzá.

E pillanatban a házban csengetés hallatszott, János összerézett.

— János, az a házi csengő!

— Igen, igazgató ur, én elővigyázatból a kaput bezártam.

— Nyisd ki azonnal, te nyulszivű!

János lesietett a lépcsőn.

— Ki van künn?

— Igazgató urhoz . . .

Megnyugodva nyitotta fel János. Egy különös beburkolt alak állott előtte. Épen a bérkocsiból szállott ki, mely a ház előtt állott. Egy szolga állott az idegen személy mellett.

— Ez ur az igazgató urral akar beszélni — mondá a szolga, ki tolmácsnak látszott lenni.

— Kérem besétálni!

Az idegen könnyen szökelt fel a lépcsőn, mi János csodálkozását keltette fel, ki nem hitte, hogy ama lépcsőn ember oly könnyen felmeheessen, — oly meredek volt. S az ur, mint egy madár szökelt fel, dacára az egészen bokáig érő köpenyegnek, melynek gallérja a fejét és arcát egészen eltakarta.

— Különös alak! — gondoló János, mialatt a feljárt ajtaját kinyitotta.

Mialatt János megfordult, hogy maga után az előszoba ajtaját betegye, az idegen levetette köpenyét. János visszafordult, átható sikolyban tört ki s a következő pillanatban kívül volt az ajtón.

Nebeling dr. hallotta a szobában szolgája kiállítását.

Ez olyan kiáltás volt, mintha a fickót valaki torkon ragadta volna.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A majomtól az emberig.

— Märzroth-tól. —

Az állatkert igazgatója szokatlanul tágas dolgozószobájában ült. Inkább egy terem volt, mint szoba. Az egyik fal mellett könyvekkel tultömött szekrény állott, a másik fal mellett különböző kisebb és nagyobb állatok csontvázaival és koponyáival, az ablakok mellett külszöri növények nyultak fel. A szoba háttéré széles volt, hol mindenféle tornaeszközök heverték szanaszét, mert Nebeling dr. e dolgozószoba tulajdonosa, szenvedélyes tornász volt és pedig két szempontból. Először egészségi, másodsor tudományos szempontból.

Nebeling dr. ugyanis teljesen át volt hatva attól, hogy az ember a majomtól származik. Egy összekötő kapcsot találni a kettő között, volt eszméje s törekvése. Nebeling dr. szerint vannak majmok, melyek magasabb képzettséggel bírnak, ha teljes beszélő-tehetséggel nem is, de mindenestre képességgel azt elsajátítani; igen, a lehetőség nincs kizárva, hogy ilyen példány valahol még található. Másfelől Nebeling dr. szerint valószínű, hogy az emberek még jelenleg is nagyobb majom-természetel bírnának, ha a kultura azt csirájában el nem fojtaná.

A minden iskolába bevezetett tornasystema eredménye megerősíté Nebeling dr. nézetében. Mi szükséges ahhoz még, hogy az emberek, mint a majmok, ugrani s mászni tudjanak?

Hogy tudósok egy bizonyos eszmétől mennyire át vannak hatva, azt nem kell bizonyítani, épen úgy mint tapasztalatból tudjuk, hogy a tudósok legéletrevalóbb gondolatai axiomákba törpülnek el, melytől a neveltségig csak egy lépés van.

Nebeling dr. hasonló gondolatokkal volt eltelve; azzal feküdt le s kelt föl. Épen ezen gondolat kerítette hatalmába, midőn szolgája, János, felvidulva, a szobába lépett. Mivel tudta, hogy urát zavarni nem szabad, egy bizonyos távolságra állva maradt s nem mert szólani. Nebeling ránézett. János arcán a zavar kinyomata annyira észrevehető volt, hogy Nebeling kénytelen volt kérdezni:

— Mi a baj, János?

— Borzasztó eset, igazgató ur.

— No, csak ki vele . . .

— Szivart hoztam és . . . az . . . utcán . . . keresztül . . .

— Zivatar van talán készülöben, a mitől, mint rendesen, félsz? Egészen derült az ég!

— Rosszabb mint egy zivatar, igazgató ur.

— Mi történt hát akkor, te gyáva?

— Kérem, igazgató ur! Egy harapós állat. Nem sok hiányzott, hogy a szivarárusnak, kinek mindenütt ott kell lenni, az az állat az orrát leharapja. Az alattomos bestia már az orrcimpájánál járt.

— János, beszéljen érthetően!

— A nagy majom az állatkertből elszabadult. Nem tudni, hogy miképen történhetett ez s a majom hová lett? Egy tapodtat sem merek tenni . . .

— Elszabadult? Ez boszantó! Épen ma akartam megnézni, mert Schnitsel professor azt mondta, hogy ez a faj előtte egészen új. Vajha újra megtalálnák!

Hirek.

— **(Vilmos főherceg halála.)** Vilmos főherceg, Albrecht főherceg öccse, ki a nyarat Badenben töltötte, vasárnap sétalovaglás közben lebukott lováról, mely a villamos vasutól megbokrosodott s délután 6 óra tájban meghalt. Vilmos főherceg, Károly főherceg ötödik fia 1827. április 21-én Bécsben született. Tizenöt éves korában a 12-ik gyalogezred parancsnokává neveztetett ki. 1847. április 29-én a bécsi tüzerdandárhoz helyeztetett át. 1848—49-ben Olaszországban R a d e t z k y tábornok főhadiszállásán tartózkodott, 1859-ben és 1866-ban a tábori tüzérség élén állott. 1818-ban az osztrák konvédeák főparancsnoka lett, miről később lemondott, hogy mint tüzérségi felügyelő feladatának jobban megfelelhessen. A főherceg a német lovagrendnek Ausztriában nagymestere volt s mint ilyen a rend szabályai értelmében nőtlén maradt.

— **(Kossuth Ferenc ajándéka Turin-nak.)** Kossuth Ferenc azt az ezüst honvéd szobrot, melyet a magnar nők Kossuth Lajosnak ajándékoztak, Turin városának ajándékozta emlékül.

— **(Bothmer cs. és kir. altábornagy)** vasárnap este érkezett Pécsre. Hétfőn kiment Abaligetre a gyalogosok céllövészetére. Ma folytatják a céllövészetet Abaligeten. Holnap az itteni lövöldében tartják a céllövészetet, melyen jelen lesz Bothmer cs. és kir. altábornagy, ki csütörtökön utazik a fővárosba.

— **(A Pécsi Kerékpár Egyesület Emlékkönyve.)** A „Pécsi Kerékpár Egyesület“ az augusztus hó 19—20-án tartandó budapest-pécsi távverseny alkalmából Bolgár Tivadar egyes. titkár szerkesztésében, képekkel illusztrált, 9 ivre terjedő díszes „Emlékkönyv“-et ad ki, mely a magyar sportviszonyokat, a hazai klubok történetét és a nevesebb sportférjak életrajzát, arcképeit és emléksorait fogja tartalmazni, illetőleg ismertetni. A mű már sajtó alatt van és augusztus hó elején fog megjelenni. Egy példány ára 1 frt. (Vidéki megrendeléseknél 20 kr postadíj mellékelendő.) Miután az „Emlékkönyv“ csak korlátolt számú példányokban jelenik meg, ajánlatos az előfizetési díjat (postautalványon a Pécsi Kerékpár Egyesület titkárságához, Pécs Nepomuk-utca 10. sz.) előre beküldeni, hogy a szétküldésben fenakadás ne történjék. Teljes tisztelettel Pécsi Kerékpár Egyesület.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügy miniszter Székács Pál békés-csabai kir. jbirósági aljegyzőt a mohácsi, Magyar Dezső egri kir. tszéki aljegyzőt a pécsi kir. jbirósághoz jegyzőkké kinevezte. — A pénzügyminiszter Péczy Árpád abaujszántói adótitkár a mágocsi adóhivatalhoz adóellenőrre nevezte ki.

— **(Elgázolta a kocsi.)** Knippel József harisnyakötő inast szombaton délben id. Eber József hentes kocsija a Lánca-utca sarkán elgázolta. A fiu súlyos sérüléseket szenvedett. Egyelőre gazdájánál gyógykezelik.

— **(Az ideai sorozás fölöslege.)** A honvédelmi minisztériumban befejezték az 1894 évre a törvényhozás által megszavazott ujoncjutalék kivételét hadtestenként és járasonként. Pécs városra az ujoncjutalék a f. évben a közös hadseregnél 69, a honvédségnél 21 egyénben állapított meg. De mivel az ideai sorozás kedvező eredménnyel járt, 20

Mielőtt tisztába jött volna Nebeling, hogy mittevő legyen, felnyitott az ajtó s egy ugrással a szoba közepén termett egy nagy majom. Az állat úgy nézett ki, mint egy gorilla, de, mint Nebeling mindjárt észrevette, valamivel kisebb volt.

Ez volt tehát a majom az állatkertből. A szegény Jánosnak mégis igaza volt. De miképpen jutott a majom a házba?

A természetvizsgálóra nézve az eset bármennyire rendkívül érdekes is volt, még sem mulasztotta el, hogy szobája azon részébe ne húzódjék vissza, honnan többi szobába nyíló ajtókat könnyen elérheti azon esetben, ha a váratlan vendég alkalmatlan talál lenni.

Nebeling dr. felkelt tehát székéről s óvatosan az ajtó felé csuszolt anélkül, hogy a látogatót szem elől tévesztette volna.

Ez az igazgató minden mozdulatát vigyázta, mintha a majom az elővigyázó természetvizsgáló szándékát eltalálta volna, mert mint az igazgató észrevette, az állat pofája kedélyes mosolygásra vonult, a mi az igazgatót ismeretes kedvenc eszméjére vezette.

— Ez valóban kiválóan érdekes lenne — sugóg Nebeling ez észrevétele után. A majom azonban újra komolyan és állatiasan bambán nézett rá. Azután a természetvizsgáló nagy bámulatra oly előkelően és kedvesen hajította meg magát előtte, hogy azt lehetett hinni, miszerint az állat a legelőkelőbb társaságokban fordult meg, hogy az üdvözlés e módját oly hűen tudja utánozni.

Nebeling akaratlanul is viszonzta az üdvözlést egy kézmozdulattal, mit azonban szinte restelni látszott, midőn észébe jutott, hogy csak egy — majom áll előtte.

(Vége köv.)

egyén lett fölös, a kik egyelőre a póttartalékba helyeztettek, azonban irántuk az ideai végleges számbavétel alapján fog később intézkedés tétetni.

— **(A harkányi Anna bál)** vasárnap volt. A vidékről és Pécsről meglehetősen számban jelentek meg s jól mulattak. A fiatalság a zene hangjai mellett sokat táncolt. A négyeseket 40 pár járta. Fesztelesen jókedv uralkodott kivilágos kirivadtig.

— **(A siklósi takarékpénztár)** folyó hó 25-én tartotta huszonegyedik évi közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a fölmerült hiányt az igazgatóság fedezte. Vagyon 239,273 frt 60 kr. Ugyannyi a teher is. Az év elején mutatkozott hiány 4178 frt 29 kr, mit egyenlegül ujjában is fedezett az igazgatóság. Klein Béla indítványa szerint mint-hogy a mérleg szakértő aláírása nélkül bocsátott ki, tehát helytelenül állított össze. A múlt év végén lezárt mérleg olyan, mely hamisnak bizonyult, a mennyiben 43 ezer frt hiány konstataltatott a f. é. márciusi közgyűlés alkalmával. Másfél évi veszteség 54—56 ezer frt. Kifogásolja a vezérigazgató azon eljárását, hogy az alapszabályszerű jutalékok előre fizettette ki magának, holott tudta azt, hogy az intézet vétkes mulasztás vagy visszaélés következtében nyereségy helyett veszteséggel zárja le a mérleget. Indítványozza, hogy a veszteség az igazgatóság által, vagy a ki a vétkes mulasztást elkövette, meg is térítse. A tartalékalap a volt 15—16 ezer frtra kiegészítendő. A m. é. 9178 frt 38 kr, valamint a lefolyt félévi 4—5 ezer frt nyereségyt a részvényeseknek ki kell fizetni. Az igazgató pedig az illetéktelenül fölvetett félévi jutalékok kamataival együtt fizesse vissza. Schléizinger Ernő dr. az igazgatóság jelentését és a mérleget, mint olyant, melyre egy szebb jövő alapítható, elfogadásra ajánlja. Novák Sándor igazgató álláspontját fejtegetvén, mondja, hogy a múlt végpusztulást idéző elő. Bekövetkezett a katasztrófa, mely után az igazgatóság a hiányt pótolta. Kifizettek a részvényeseknek több osztalékokt évtizeden keresztül, de ez intő lesz az intézetnek. Az ellenlábás intézet két tagja üszköt akar vetni közénk. A közjó érdekében kéri az igazgatóság jelentésének elfogadását. Szavazás alkalmával az igazgatóság győzött s csak 600 frtot kell visszafizetni az igazgatónak.

— **(Szászországi tornaegyletek tagjai Mohácson.)** Több szászországi tornaegylet hetven tagja, számosan, nejeikkel együtt, Drezdában gyülekezve, szombaton reggel 9 órakor a dunagözh. társaság Albrecht nevű gözösén Mohácsra érkezett. Egy órai ottidőzés után, mely alatt Mohács egy részét megtekintették, Belgrádba utaztak, honnan a vaskapuzhoz mennek. Annak megtekintése után, több száz és oláh egylet meghívása folytán Nagyszében és Brassóba mennek, hol hosszabb ideig fognak tartózkodni. Ezen látogatásukkal az oláhok iránt érzett rokonszenvéket akarják dokumentálni.

— **(Az egyforintosok bevonása.)** Értesülésünk szerint a két kormány az egyezségileg megállapított husz millió forint aranyat már átszolgáltatta az osztrák-magyar banknak, még pedig 28 millió arany koronát Bécsben, 12 millió arany koronát Budapesten. Ezzel szemben a jegybank megfelelő összegű ezüst forintosokat bocsátott rendelkezésre. Eddig állítólag kilenc millió egy forintos van a kormány birtokában s ezeket főleg az adóhivatalok tartották vissza. Az osztrák magyar bank fiókintézeteinél lassabban megy a bevonás és ezt azzal lehet indokolni, hogy a közönség nem szívesen válik meg az ezüstforintosoktól sokkal kényelmesebb papirforinttól s azért megtartja ezt, amíg lehet.

— **(A fürdés áldozatai.)** Több mohácsi fiu vasárnap délután a mohácsi hajóállomás mellett a rendőri tilalom dacára a szabad Dunában fürdésben, azok egyike, a 12 éves Petes csakhamar alámerült a hullámokban. A mig kezei künn voltak a vízből, csákyával segítségére siettek ugyan, de időközben az álló hajó alá került s ennek következtében többé kimenthető nem lévén, belehalt a Dunába. — Mult héten egy csoport sátoristyai gyermek és felseledült ifju a Dunának Béda nevű ágába fürödni ment. Köztük volt a 17 éves Szecsujác is, ki valószínűleg mélyedésbe került. Uszni nem tudván, belefullt a vízbe. Holttestét három óra mulva fogták ki.

— **(Halálozás.)** Krigl Imre jogszorgló f. hó 29-én 29 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt Pécsen. Temetése tegnap délután volt.

— **(Védekezés a kolera ellen.)** A belügyminiszter a következő körrendeletet intézte az ország valamennyi törvényhatóságához: „Az Oroszországban ujjában nagyobb mérvű terjedő és Galiciában és Bukovinában felmerült kolera-esetek alkalmából ajánlatosnak mutatkozván az onnan érkező utasok egészségügyi megfigyelése, f. évi január hó 8-án 739 szám alatt kelt körrendeletem kapcsán, mely szerint az Oroszországgal szemben fennálló árubehozatali tilalom továbbra is fentartott, felhívom a törvényhatóságokat, hogy az Oroszországból, Galiciából, Bukovinából és Porosz-Sziléziából érkező utasoknak szigorú bejelentési kötelezettségét újból a szállodások, vendéglősök stb. valamint magánfelek emlékeztetésébe hozva, intézkedjék, hogy a nevezett országokból ér-

kező utasok személyes szabadságuk legcsekélyebb megszorítása nélkül 5 napi egészségügyi megfigyelés alá vétessenek. Az utasok egészségi állapotáról napokint legalább is egyszer a helyi hatóság valamely megbízottja fog magának meggyőződést szerezni, kötelességévé tétetvén a szállásadónak is, az utason netán észlelt kolera-gyanus tüneteket (hámenést, hányást) a felügyelő közegnek vagy a helyhatóságnak a szükséges intézkedések megtehetése végett azonnal tudomására hozni. Ha az utas első megtelepedési helyéről 5 napi megfigyelési idő előtt távozni kívánna, ebben nem gátozható s neki kérelmére a kiállított egészségügyi megfigyelésről és annak időtartalmáról hatósági bizonyítvány szolgáltatandó ki. Ezt a körrendeletet a járások főszolgabírái azzal az utasításal adják ki a járási községek előljáróságainak, hogy azt előforduló esetben a kellő tapintattal hajtsák végre, a netáni gyanus megbetegedési eseteket haladéktalanul bejelentsék s a vendéglőket, szálló tulajdonosokat a bejelentésre utasítsák.

— **(Törvényszéki elnök Sásdon.)** Sável Kálmán pécsi törvényszéki elnök a napokban vizsgálta meg a sásdi kir. járásbírósgot és az ott tapasztalt rend, pontosság és szakavatott vezetés fölött őszinte elismerését és meglegedését fejtette ki. Különben is a sásdi kir. járásbírósg tisztviselőikara Rihmer Elek kir. járásbíróval élükön hivatásuk magaslatán állanak és méltán megérdemlik a dicsőretet.

— **(A mohácsi betonfal.)** Mohácsot évről-évre fenyegette az árvíz. Harmad év előtt nem sok hiányzott, hogy a város Szeged sorsára nem jutott. Mohács városa, okulva az árvíz által okozott veszedelmeken, kénytelen volt állandó védelemről gondoskodni. Anyagi erején túl meghozta azt az áldozatot, hogy a Duna mentén egy betonfal, mint a Duna egész vonalán egyedüli ilyenemű védmű építését elhatározta. Az építkezéssel Rosenfeld S., Blau R. és Frank Manó vállalkozókat, mint legolcsóbb ajánlattevőket bizta meg. A vállalkozók a betonfal építését ezidén március hóban megkezdték. Eleinte minden jól ment, de a hatóság részéről ellenőrzés végett kiküldött felügyelő bizottság a betonfal egy részét megvizsgálta és azt a szerződésben foglalt megállapodás szerinti minőségtől eltérőnek találta. Nyomban utasították Frank vállalkozót, hogy intézkedjék a kifogásolt falrész azonnali lebontásáról illetőleg újbóli fölépítéséről. Frank a lerombolást pénteken már meg is kezdte. A védmű ellenőrzésére kiküldött felügyelő bizottság szombat délután tartott ülésén megtagadta a vállalkozók aznap esedékessé vált 5000 frtnyi követelésének kiutalványozását, azzal az okadatulással, hogy a betonfal több gyanus részét független szakértők által megvizsgáltatja.

— **(A tüdővész új gyógymódja.)** Billig A. orvos Karlsruhéban egészen új inhalatóriumot nyitott tüdővészesek számára. Gyógymódját minden állam szabadalmazta. A betegek száraz uton való elpárolás által nyert és fenyőgalyak éterikus olajából álló gőzöket szivnak be száraz, meleg levegővel keverve. Billig gyógymódjával már nagy sikereket ért el, igen természetes tehát, hogy orvos kollegái nem cáfolhatva meg és nem tagadhatva le az eredményeket, egész Németországban hajszát indítottak ellene és versenyt gyalázzák szerintük nem új eljárását. Egyszóval Kolombusz tojásának esete ismétlődik.

— **(A szerelmeseik szótára.)** A szerelem találékonyvá teszi az embert, de semmiben sem inkább, mint hízogó nevek feltalálásában. Olvashatunk szerelmes leveleket, melyeken az első lap csupa ilyen gyöngéd elnevezésekkel van tele, mi a nem érdekeltek előtt nagyon komikus lehet ugyan, de annál inkább megteszi a hatást annál, a kinek szól. Az ily ellesett gyöngéd megszólításokból legyen szabad itt egy kis mutatványt közölnünk, bár meglehet, hogy a kik olvassák azt fogják rá kicsinylően magukban mondani: „No ezt én még jobban tudom!“ A szerelmes szerelme tárgyát rendszeren az állat-, növény- és ásványországba szereti helyezni, változatosság kedvéért néha az istenek és tündérek közé is. Így megszokottabb kifejezések: Tubicám, gerlicém, galambom, csalogányom, mókuskám, majmocsám, cicám, egérgém, őzikém. Rózsám, ibolyám, violám, rozmaringom, árvácskám, rezedám. Aranyom, rubinom, gyámántom, gyöngyöm stb.

— **(A lépfene és a sertésorbánc terjedése.)** A földmivelésügyi m. kir. miniszter valamennyi törvényhatóságnak címezve körrendeletet adott ki, melyben felhívja a törvényhatóságok figyelmét a lépfene és a sertésorbánc nagyobb mérvű terjedésére, minek oka főleg abban keresendő, hogy az említett állati betegségek ellen való védekezés szempontjából kiválóan jó sikerrel alkalmazható védőoltások még mindig nem vétetnek kellő figyelembe. Ugy állat-egészségügyi, valamint közgazdasági érdekek szempontjából is igen kívánatos lévén a szóban lévő ragadós betegségek fellépésének és tovatérjedésének minél hatékonyabb módon való megakadályozása. Ez okból a miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy a lépfene és sertésorbánc elleni védőoltások keresztülvitele minél nagyobb kiterjedésben eszközöltessék.

— **(Elverték.)** Horváth József kereskedő az István-utca sarkán vasárnap este 9 óra tájban háza előtt állott, mikor jókedvű mester legények jöttek az utcán végig nagy lármával és dalolással. A kereskedő csendre intette őket, de ők ezen annyira dühbe jöttek, hogy közösen elverték, aztán hősileg megugrottak.

— **(Olvasmány a vakációban.)** Persze a gyermekek olvasmányáról van szó, még pedig az én Ujságomról, Pósa bácsi gyermeklapjáról. Velünk együtt a tanító urak is melegen ajánlják az én Ujságomat a vakációra olvasmányul a gyermekeknek. Helyesnek találják ezt azért is, mert az én Ujságom szabadban való játékokra is tanítja, buzdítja a gyermekeket. És ha a játékban elfárad a gyermek, ha a nap forró sugarai elől a hűs szobába, vagy az árnyékre menekül, akkor meg az ő kedves kis barátja, ujságja, melyet Pósa bácsi annyi szeretettel, buzgalommal szerkeszt, mesél neki szebbnél-szebb meséket, elbeszéléseket. Tele van ez a kis ujság mesével, verssel, sok-sok hasznos dologgal s van benne egész sereg kép. Mennyi örömet, szórakozást is szerez az én Ujságom egy-egy száma a gyermekeknek! Járassa minden szülő a gyermekének az én Ujságomat! Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt. Előfizethetni az én Ujságom kiadóhivatalában Budapest, Andrassy-út 10.

— **(Szőlőoltási célokra szolgáló használt parafadugók vámentessége.)** A szőlőoltványok elkészítéséhez évente több millióra menő parafadugót használnak fel, melyek külföldről való szállítását a behozatali vám nagyon megrágitja. Ennek következtében a földmívelésügyi miniszter lépéseket tett az iránt, hogy e célra szolgáló dugók vámentesen legyenek behozhatók. Ez okból a pénzügyminiszter, a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszterekkel, valamint az osztrák kormányal egyetértésben elrendelte, hogy a szőlőtő nemesítésére szolgáló, használt parafadugók, a menyinyben azok bortelmelek számára szállítanak s ez a körülmény, valamint azoknak szőlőnemesítési célokra való rendeltetése valamely belföldi gazdasági egyesület által kiállított bizonyítvánnyal igazoltatik, vámentesen szállíthatók.

A lánc-utcai rablógyilkosság.

Vakmerő rablógyilkosság tartja izgatottságban a budai külváros lakóit. Gráf Anna gazdag magánzónót meggyilkolták és kirabolták. Utoljára a szerencsétlen nőt szombaton látták. Egy rokona volt nála látogatásban délután 4 órakor, kívül hosszabb ideig eldiskurálgatott. Amint ez a rokon eltávozott, többé nem látták. A 64 éves öreg nő egyedül lakott a lánc-utcai 22. számú házban, mely az ő tulajdonát képezte, még csak cselédet sem tartott, hanem bejáróné járt hozzája. Ez a bejáróné vasárnap nem volt ott, hanem hétfőn reggel szokása szerint megjelent az ajtó előtt és zörgetett, azonban választ nem kapott. Azon hiedelemben, hogy Gráf Anna alszik, elment, de később ismét visszajött és ismét zörgetett. Ekkor már többen is zörgettek az ajtón, mert a szerencsétlen áldozat széna-eladással is foglalkozott. Szénát akartak tőle venni ezuttal is. Midőn a bejáróné másodszor megjelent és a zörgetésre választ nem kapott, Wilhelm Ferenc szomszédos asztaloshoz ment, jelentvén a szokatlan esetet s azon gyanújának adott kifejezést, hogy valami bajnak kell lenni, mert nem nyitották ki az ajtót. Wilhelm erre egyik inasát beemelte a kapun. Az inas csak később vette észre, hogy Gráf Anna a konyha ajtóban fekszik ruháitól teljesen megfosztva egy nagy vértócsában. Mellette voltak kis macskái, egy hosszú éles kés, és egy nagy kő. A szerencsétlen nőt 7 szurást ejtettek a gyilkosok, fejét összetörték s a nyakát félig elvágták. Aztán a konyhában lévő laborban megmosták a kezeiket s elmentek, miután a található pénzt elrabolták. Az volt kezdetben a hír, hogy Gráf Anna takarékpénztári könyvecskéit is, melyek több ezer frtról szóltak, elrabolták, de ez nem bizonyult valósnak, a mennyiben 2 darab 18 ezer forintos takarékpénztári könyvet tegnap megtaláltak a szekrényben lévő kis zacskóban. A mint a rendőrségnek bejelentették az esetet, Vaszary főkapitány, Reeh alkaptány és a biztosok azonnal a helyszínre mentek, hová később Zsolnay kir. főügyési helyettes és Koszér János kir. törvényszéki helyettes vizsgálóbíró is megjelentek és felvették a jegyzőkönyvet. Hogy kik lehettek a rablógyilkosok, ez időszerint még nem tudni. Hanem néhány egyént már gyanuba vettek, s a nyomozást erélyesen megindították. A rablógyilkosok a házba a kert felőli oldalon hatolhattak be és valószínűleg már szombaton éjjel. A konyha üveg ajtajának egyik tábláját benyomták egy becsirizelt zsebkendővel s úgy vették ki a kulcsot az ajtóból. Ekkor Gráf Anna az ajtóhoz mehetett, a hol meggyilkolták. Az ágyat megvetve találták, de ő nem aludt benne, tehát a gyilkosságoknál később este kellett történni. A szerencsétlen nő jótékonyágairól volt nevezetes. Perekeden kálváriát építtetett kápol-

nával a 1600 frtos harangot vett. A községnek pedig 10 hold rétet és malmot adott ajándékba. Végrendete mint mondják, Bánffy kir. községjézőnél van letéve.

Gyári főraktár arany és ezüst órákból, különlegességek arany női órákban, továbbá: Ebéd-, Salon-, ébresztő- és konyha-órák pontosságra kipróbálva. Orvosi és fűrdőhőmérők és kitűnő Aneroid légsúlymérők legjobb holosterik szerkezettel **Schönwald Imre** órás és ókszerésznél Pécsen, Király-fő-utca a hatyru termek épületében.

Tanügy.

A siklósi polgári fiúiskola értesítője az 1893/94-ik tanévről. Közli: Szabó Ferenc igazgató. A siklósi községi polgári iskola a lefolyt tanévvél 13-ik évét töltötte be. A négy osztályba beiratkozott 107 rendes tanuló, 14-el több, mint a megelőző évben. A tanulók létszáma az iskola megnyitása óta folyton fokozatosan emelkedik. Épen most 10 éve, hogy az iskola első ízben volt teljes négy osztályu s akkor a négy osztályban összesen 63 tanuló volt beírva. Felsőbb engedély alapján magánvizsgálatot tett 6 tanuló; 3 megfelelő, 3 meg nem felelő eredménnyel. A tanulók egészségi állapota a tanév első felében épen nem volt kielégítő; a difteritisz a f. évben a tanulók közül áldozatokat követelt. A iskola vagyonát Siklós nagy község kezeli többi vagyonától elkülönítve. Az alapvagyon áll: 142,238 frt 39 krból. A tanári testület 6 tagból áll. A hitoktatást 4 lelkész végezte. A tanári könyvtár 486 kötet és 350 füzetből áll 1220 frt 31 kr. értékben; az ifjusági könyvtár 319 kötetből 309 frt 90 kr. értékben. Jutalomban 8 tanuló részesült. Meghalt 3 tanuló. A polgári iskola jövő évben négy osztályu marad. A jövő tanév szeptember 1-én kezdődik. Fölvételi napok szeptember 1, 2 és 3. napjai tüzetek ki s e napokon a beiratások d. e. 8-12 óráig az iskola helyiségében az igazgatói irodában történnek. Tan és beiratási díj címén a vidéki tanulók egész évre 8 frtot fizetnek. A fölvételi és javító vizsgálatok szept. 1, 2 és 3, napjain d. u. 3-4-ig lesznek. A magánvizsgálat díja osztályonként 24 frtban van megállapítva. Ezenkívül megfizetendő az évi tandíj is.

Művészet, irodalom.

Uj hangok. Állateligéiák, szatirák s másfélék Ponor Thewrewk Árpádtól. A füzet tartalma következő; A kocsihúzó eb panasza. Az öreg ló panasza. A béka panasza. A vakandok panasza. A tojós-madár panasza. A pacirta. A megvakított kalitkás madár. A gyík. Az állatkinzó. A hal panasza. A szoptató zerge panasza. A bogár panasza. A márdárfiókok panasza. A bikák a kettős-igában. Állatkinzó szokások. Ökölvíadal a kenguruval. Az ökörsütés. Állatvédelmi verses aranyzabályok s jelmondatok a tanuló ifjuság számára. A csinos versek érdekesek az elolvasásra.

Zeneirodalmi szemle 2-ik száma megjelent, leginkább Lányi Ernő jeles zeneszerző és zeneszerzeményeivel foglalkozik. Egyes szám ára 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bp. IV. Kristóftér 3.

Uj zeneművek. Nádor Kálmán legtevékenyebb fővárosi zeneműkiadó cég, az ország legelterjedtebb zenefolyóirata a „Legujabb Budapesti Népdalok” IV. évfolyamának ismét két újabb füzetét adta ki. Egyik füzet a híres zeneszerző Dankó Pista „Elvesztém a jegykendőm” című szivhez szóló lassu dalát és „Falú végén” című élénk népdalt tartalmazza a kitűnő népdal átiró Palotás Gyula átiratában. A füzet ára 30 kr. A másik füzet Horovitz József ifju és tehetséges szerző „Szőke kis lány arcod olyan sápadt” c. gyönyörű hallgató nótáját és Dankó Pista „Hej rózsám jaj de jó volt az este” c. igazi magyaros zamatú frissét tartalmazza. Ára 30 kr. Mind a négy dal valódi gyöngy a mai nap oly gyéren termő dalok között és megérdemlik a gyors elterjedést. Megrendelhetők a kiadónál Budapesten, Károly-körút 8. sz.

Törvénykezés.

Réce és liba-tolvajok. Mihajlovics Szimo mohácsi molnárlegény Zombori Mátyás napszámossal összebeszélte, hogy lopni fognak. Ugy is tettek. F. é. március 3-ikán éjjel tájban elmentek Males Péter udvarába és a pincéből 5 zsák krumplit elloptak. Ugyanekkor a szomszédban lakó Males Lázóné udvarában libagógást hallottak. Hazavitték a krumplit

és visszatérve Males Lázónétól 3 récét és 2 libát elloptak s odavitték Schleicher József molnár udvarába. A tolvajok a vádoltak padjára kerültek Schleicherrel és nejével együtt, kik ellen a kir. ügyészség orgazdaság miatt emelt vádat. A tegnapi végtárgyaláson Mihajlovics és Zombori beismerték a lopásokat, Schleicher pedig tagadta az orgazdaságot. A kir. törvényszék Göbel elnöklete alatt Mihajlovics Szimót 1 évi börtönre, Zombori Mátyást pedig 9 havi börtönre s mindkettőt 3-3 évi hivatalvesztésre s a fölmerült költségek megtérítésére ítélte el.

A talmi férj. Singer Ignác már hosszabb idő óta el vadházasságban Schöntag Bernátné szül. Lilienfeld Marival, egy kétes hírű ház tulajdonosával. Odahaza persze mint férj szerepel, csak később tudódott ki, hogy ő nem egyéb, mint talmi férj. Ugyanis Singer ur egy kis adósságot csinált, a mit elfeledett megfizetni. Persze beperelték és elítélték annak rendje és módja szerint. Mikor foglalásra került a sor, a végrehajtó megjelent a közös lakáson s kezdte fölírni a talált ingóságokat. Lilienfeld Mari azonban erre az akcióra iszonyú dühbe jött és ellenszegült. A Singer neki nem férje, csak ágense, hogy merik tehát a más adósságaiért az ő drága pénzen vett holmiját lefoglalni? A dolog annyira elharapódzott, különösen mikor a nő a tintatartót elvette, hogy a végrehajtó rendőrökért küldött. Ezek meg is jelentek csakhamar. Singer is hazajött s folyt a csatározás. Mikor meglátta őt Lilienfeld Mari, így kiabált rekedtté vált hangon:

— Dobb ki az urakat s tépd össze a jegyzőkönyvet.

Singer nem gondolkodott sokáig. Összetépte a jegyzőkönyvet és kidobta. Az urak kidobásához nem volt bátorsága. A tegnapi végtárgyaláson Lilienfeld Mari azzal védekezett, hogy ő gyöngé, szivgörcsös teremtés, s ő a legnagyobb udvariassággal kérte a végrehajtót, ne írja fel a holmiját, mert az nem Singeré. Később elfogta a baj s nem tudja, mit mondott, de meg van róla győződve, hogy rosszat nem mondott, mert ő művelt, uri asszony. A tanuk ellene vallottak s így a kir. törvényszék Göbel elnöklete alatt Lilienfeld Marit 1 havi fogházra, Singert pedig 7 havi börtönre ítélte el.

Közgazdaság.

Nincs a gabonának ára.

Hazánk fekvése, de különösen fejlődési viszonyainknál fogva arra vagyunk utalva, hogy mezőgazdaságunk előmozdítására kell főtörekvésünket irányítanunk, mert ennek a fejlődésétől függ első sorban a nemzet életerejének a megizmosodása. Nem állítjuk, hogy ez irányban nem tettek volna intézkedések, de ezek az intézkedések nagyon csekélyek azokhoz a kötelességekhez képest, a melynek elmaradásáért főleg a kiegyezés óta működő kormányok at terheli a felelősség. Iparunk és kereskedelmünk teljesen Ausztriának van kiszolgáltatva és pedig annyira, hogy dacára Magyarország előnyös fekvésének, nemcsak a szomszédos államokba nem tudunk kereskedelmi és iparcikkeinknek utat törni, hanem saját szükségleteinket se tudjuk jóformán magunk megtenni, mert a hazánkat egész szabadon elárasztó osztrák verseny a magyar ipart és kereskedelmet teljesen lenyűgözi. Azokat a kimondhatatlan károkat tehát, melyek az osztrák érdekeket előtérbe toló kormányaink által iparunkat és kereskedelmünket sújtják, azzal kellene legalább pótolnunk, hogy mezőgazdaságunk fejlesztésére minden lehetőt elkövessünk.

Annál is inkább kellene erre nagy súlyt fektetnünk, mert a nemzet zömét, annak tulnyomó részét a földmívelők képezik s nem lehet közömbös reánk nézve, hogy a haza főtartásában legnagyobb szerepet játszó elem mennyire képes erejét növeszteni? Ennek az életbevágó kérdésnek számtalan részlete van, s így, habár célul tűztük is ki magunknak, hogy gazdáink érdekei fölött minden irányban örködünk, lehetetlen egy cikk keretében foglalni mindazon sérelmek orvoslását, a melyeknek orvoslása égető kérdés. Ez alkalommal a sok közül tehát csak egyre és pedig a ülföldi konzulátusok kérdésére óhajunk rámutatni, mert tekintetbe véve a mai helyzetünket, ezt a kérdést tartjuk leggyorsabban megoldandónak. Az idén az ország egyes részeinek kedvez a szerencse annyira, a mennyire. Ha nem is lesz valami dús aratásunk, de el lehet mondani, hogy a legtöbb vidék ugy mennyiség, mint főleg minőség tekintetében megvan elégedve a természettel.

A gabonának azonban nincsen ára. Vagy ha van is valamelyes, a gabonaárak nincsenek semmiképpen arányban azokkal a terhekkal, a melyek a földbirtokosok vállait nyomják. A terhek folytonosan szaporodtak s szaporodnak, a jövedelem pedig csökken, mert a gabonaárak silányak, sőt néha hanyatlanak is. És a rendes körülmények között nincs is kilátásunk arra, hogy emelkedjünk. Ez az állapot főnn nem tartható. Az ily viszonyok nemhogy erőbittenék a földmívelő-osztályt, hanem ellenkezőleg,

azt folytonosan gyengítik s annak a veszedelemnek tesszük ki magunkat, hogy egy rossz termés egész tájékat tesz tönkre. Arról kell tehát gondoskodnunk, hogy oly termelési cikkeket állítsunk elő, a melyek a föld jövedelmezőségét fokozzák.

A mezőgazdaság terén óriási eredményeket felmutató Amerika már rég követi ezt az elvet s az egész föld kerekén szétosztott konzulai által kiszemelve a világ minden részében előforduló szükségletet, a szerint osztja be, illetőleg rögtön hozzáfog azon cikke előállításához, a melyek kelendőségéről konzulai utján értesül. Nekünk is vannak konzulaink. Ezeknek a drága pénzen fenntartott hivataloknak is az volna főkötelességük, hogy bölcs körültekintéssel ismerjék meg azokat a cikkeket, a melyek előállításához a magyar talaj alkalmas és a melyek a világ különböző részeiben nagy kelendőségnek örvendenének. Hisz a magyar gazda sincs odakötte ahhoz a növényhez, a miből eddig legtöbbet termelt.

Ha tudná és arról biztosítaná, hogy egy másféle növény termelése által magának több jövedelmet biztosít, bizony nem volna bolond, hogy csupán a régi szokás kedvéért nem fogna bele ebbe az ujba, a mely neki a réginél jóval több hasznot biztosít. Ennél a kérdésnél azonban ismét előtérbe lép az a baj, a mely annyi bajunknak kuforrása, ismét ott van a baj mögött az osztrák érdek. Fizetjük mi azokat a konzulokat, dolgoznak is érte, csak hogy a munkájuk odairányul, hogy az osztrák iparcikkeket keressenek piacot. Ennek az érdekében legfeljebb a látszat kedvéért közölnek néha-néha valamit. Az is csak annyit ér, akár semmit se mondanának.

A konzuli hivatalok működésének szabályozásáról gondoskodják a kormány. Ha fizetjük őket, hát a mi érdekünkben dolgozzanak, ha pedig ezek nem képesek felfogni irányunkban tartozó kötelességüket, hát akkor gondoskodják a kormány oly közegekről, a kik a magyar gazda érdekében működnek. Ne csak az osztrák iparosok és kereskedőknek keressék a nagy világban a jövedelmező helyeket, hanem legyen már egyszer a magyar gazdára is gondjuk, hisz' ugye se tettek eddig egyebet érte, mint hogy az adója szaporításán törték a fejüket.

Szerkesztői üzenetek.

Quasimodo. Kérelmét nem teljesíthetjük, mert nem vagyunk abban a helyzetben, hogy teljesíthessük. A beküldött közleményt közölni fogjuk, mihelyt a sor rákerül.

K. Gy. A verset közölni fogjuk, ha jó lesz. Csak ma kerül elolvasás alá.

Barangó. Az ön kívánsága legalább is — szerénytelen.

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1894. évi július hó 28-án tartott hetivásárról.

Az árak métermézseánként számítottak

Buza	őszi	6	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Kétszeres	uj	5	70	5	50
	ó	—	—	—	—
Rozs	uj	4	70	4	60
	ó	—	—	—	—
Árpa	uj	4	60	4	50
	ó	—	—	—	—
Zab	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	6	—	5	80
Kukoricza	uj	—	—	—	—
	ó	—	—	—	—
Repce	uj	—	—	—	—
	ó	—	—	—	—
Szalma	uj	1	80	—	—
	ó	—	—	—	—
Bükköny	uj	—	—	—	—
	ó	—	—	—	—
Széna	uj	2	80	2	60
	ó	—	—	—	—

Kinálat: orós (mintegy 350 gabona kezesi volt a piacon.)

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Felelős szerkesztő:
PLEININGER FERENCZ

Hirdetések.

Gőzmalom eladás!

Egy jó karban lévő

gőzmalom 3 pár köre,

12 lóerejű gőzmozdonnyal

teljesen felszerelve Clayton Schuttleworth
cégtől, olcsón eladó és munkában meg-
tekinthető

Weisz Mórnál Pozsegán

Ugyanitt egy

**3 és fél lóerejű gőzmozdony és
jókarban lévő cséplőgép**

jutányos árért kapható.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kélli Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstataháltam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelő helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a kórjavalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adja Isten, hogy a külföldi hasonczéla alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forgalmából.

N.-Szalonta, 1892. október 20.

Járás és Biharin. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
Braktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és
szerb kir. udv.
ásványviz-
szállítónál.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Könyvnyomda-
helyiségváltoztatás

A

Taizs Mihály-féle

könyvnyomda

Majláth tér 5. számú házból a

Széchenyi-tér 14-ik

szám alatt lévő

királyi ítélő-tábla épületében

lévő bolthelyiségbe helyez-
tetett át.